

OOSTVLAAMSCHE ZANTEN

MEDEDEELINGEN VAN DEN BOND DER OOSTVLAAMSCHE
FOLKLORISTEN

Maatschappij zonder winstbejag

Secretariaat van den Bond :
L. VERLODT, Zalmstraat, 69, Gent.
Alle stortingen te doen op postrekening :
969.46, Bond Oostvl. Folkloristen,
Abrahamstraat, 13, Gent.

Redactie van Oostvl. Zanten :
F. VAN ES,
Groendreef, 114, Lokeren.
J. VERMEULEN & J. BOES.

Een woordje geschiedenis over de Gentsche Gebuurtedekenijen.

Het is zeer opvallend, hoe in de jongste jaren de gebuurtedekenijen een belangrijke rol spelen in het maatschappelijk leven. Zoowel in de stad als te lande gaat er, in de zomermaanden, geen week voorbij, zonder dat een wijk of gebuurtedekening feest viert. Thans wordt hoofdzakelijk de economische kant geëxploiteerd, wat niet belet, dat deze gebuurtedekenijen nu en dan tradities in eere houden, die getuigen van een sterken gemeenschapszin.

Vandaag interesseert ons, vooral, het historisch aspect van de gebuurten. Wij ontleenen daarvoor enkele nota's aan het werk van Fr. De Potter, Geschiedenis van Gent, 1° deel; aangevuld met enkele persoonlijke opzoekingen uit het Stedelijk Archief.

Voornoemde auteur wijst er op, hoe in de XIIIe eeuw reeds een gebuurterecht bestond: onderlinge twisten konden, zonder tusschenkomst van den graaf of kastelein, geregeld worden. In latere eeuwen speelt de deken der gebuurte een voorname rol. Vooral te Gent had hij bijzondere functies te vervullen, die hem de macht gaven op te treden in naam der schepenen. Gekozen in een algemeene vergadering, duidde hij zijn baljuw of helper aan, die met het schrijfwerk belast werd. Er was ook een ontvanger te zijner beschikking die met alle karweiwerk belast werd: innen van gelden, geburen verwittigen van de goddelijke diensten en vergaderingen.

De geburen stelden zelf hunne statuten op, die aan de schepenen ter goedkeuring werden voorgelegd. Hoofdzakelijk bedoelden

deze statuten een soort reglement van inwendige orde in de gebuurtedekening. De gebuurtedeken kreeg hierdoor het recht zekere geldelijke boeten op te leggen voor inbreuken op het reglement. Iedereen wist dus, bij voorbaat, wat er te betalen was voor een vecht- of schimppartij. Deze tarieven konden verschillen van gebuurte tot gebuurte.

Het ambt van gebuurtedeken bracht heel wat werk bij om de orde te handhaven en anderzijds ook om den gemeenschapszin te leiden. Het handhaven der orde bestond niet alleen in het veroordeelen tot boeten, maar ook in den plicht een oogje in 't zeil te houden op het stipt onderhouden der goede zeden. De on-tuchthuizen moesten aan den deken gesignaleerd worden. Het stadsbestuur gaf dan bevel aan de vrouwen van lichte zeden te gaan verhuizen en te gaan wonen op die plaatsen daartoe aangeduid in de volgende gebuurten : Kromsteeg, Hoog- en Nederquadhem, Talboomstraat, Nagelstraat, Ridderstraat, Herpelsteeg en Duvelsteeg⁽¹⁾.

Ook het beteugelen der bedelarij viel in de bevoegdheid van den deken. Iedereen mocht de bedelaars aanhouden en hen overleveren aan den baljuw der gemeente. Het lot dat deze landloopers te beurt viel, herinnert ons nog aan het spreekwoord « door de mande vallen », dat thans figuurlijk gebruikt, in den letterlijken zin geen aangename karwei scheen. Hierover lezen wij 't volgende : Zij, die deze verordening van bedelen overtreden, zullen in de mand gezet worden tot zij zich lossnijden⁽²⁾; de baljuw zal hen in een mand zetten, hangende boven eenen vullen plassche; een dag lang aldaar blijvend, tot zij zich lossnijden⁽³⁾.

Schreven wij zoo even, dat de gebuurtedeken den gemeenschapszin te leiden had, dan willen wij een typisch voorbeeld aanhalen, waarin het solidariteitsgevoel met zijn edele kanten geïllustreerd wordt. Een brand is uitgebroken in de gebuurte ! Na den deken verwittigd te hebben en onder het vlugge « kleppen » op het belfort, trokken de moorkinderen op ter bestrijding van de ramp. De geburen waren verplicht — op straf vervolgd te worden — mede te helpen⁽⁴⁾. Zelfs geestelijke personen, zoowel mannelijke als de vrouwelijke, moesten zich naar de plaats

---

1) Stadsarchief Gent, B.B. (1487), Folio 9 v.

2) en 3) *ibid.* (1427), 89 v.

4) *ibid.* (1527), 226.

begeven om den brand te helpen blusschen⁽⁵⁾. In de gebuurte moest iedereen een ton water aan de deur stellen⁽⁶⁾, en, 's nachts, een aangestoken lantaarn uit het venster hangen⁽⁷⁾. Iedere gebuurte beschikte over zijn eigen bluschmateriaal, dit gereedschap droeg een kenmerk; onnoodig er aan toe te voegen dat het verboden was méér emmers mee te nemen dan men medegebracht had⁽⁸⁾.

Kenden de geburen onderling een goede verstandhouding, schijnt dit toch voor de gebuurten zelf niet altijd het geval geweest te zijn. Tijdens de feestvieringen binnen of buiten de stad, kon het wel gebeuren, dat de feestroes aan andere gebuurten eenig nadeel berokkende. Zoo oordeelden de wethouders het voorzichtig op tijd en stond een vermanend woordje tot deze gebuurten te richten : « De gebuurten, die vastenavondspel houden en vlaggen uitsteken, moeten hun spel gracelic spelen, zonder met messen of andere wapens te loopen »⁽⁹⁾. Het is verboden « weckinghe te doene van mijne heere Sente Lieven, bij de gebuurten, neringen of gezelschappen, noch bij hunne kinderen, en als men Sente Lieven wil vereeren, moet men dat doen gelijk met andere heiligen »⁽¹⁰⁾.

Deze bijdrage beoogde het historisch aspect van de gebuurtedekenijen te belichten. Wij zouden ons te ver laten afleiden, moesten wij het huidig aspect van onze gebuurtedekenijen beschrijven. Het onderwerp hoort thans meer thuis in de studie der heemkunde. Voor een gebuurtemonographie ligt hier voldoende stof.

Is het niet de wensch van vele folkloristen, zekere volks-tradities en -gebruiken in de huidige gebuurtedekenijen weer ingang te zien vinden ?

MARCEL DAEM.

---

5) E.E. (1172), 7 v.

6) *ibid.* (1582), 356 v.

7) D.D. (1571), 468.

8) B.B. (1537), 226.

9) *ibid.* (1509), 32 v.

10) *ibid.* (1486), 7 v.

De Bergen van Gent.

Een topografische Wandeling.

Ja zeker, waarde lezer, U hebt goed gelezen : de « bergen » van Gent ! Al heeft Vlaanderen den naam een vlak laagland te zijn, Gent, zijn hoofdstad, bezit bergen. Reeds dadelijk bij zijn aankomst te Gent — het St.-Pietersstation, eigenlijk St.-Pieters-Aalst, ligt in de laagte — heeft de reiziger te klimmen om op den Kortrijkschen Steenweg te geraken, hetzij hij dien bereiken wil langs de Koningin Elisabethlaan (tramlijn n° 4), die hem naar de binnenstad voert, hetzij hij, meer rechts, de richting van de Koningin Astridlaan verkiest, omdat het frissche loover van het Stadspark hem aantrekt.

O, zeer vermoeiend is het niet voor jonge beenen en een alpenstok komt er niet bij te pas; al is een gids, bekend met het stedelijk hoog en laag, misschien niet overbodig. Indien U zin hebt, gelief mij dus te volgen op deze topografische wandeling door het oude Gent.

Zooals bekend mag worden geacht, ligt Gent aan de samenvloeiing van Leie en Schelde, bron van zijn voorspoed, o. a. op economisch gebied, in het verleden en in het heden. Welnu, zonder den heuvelkam, die uit het Zuid-Westen opdaagt, zou de Leie niet tot Gent gewacht hebben om zich in de armen van de Schelde te werpen. Meer nog, Gent zou niet als handels- en nijverheidsstad ontstaan zijn, want die bewuste heuvelkam is het die de Leie verplicht heeft dien sierlijken boog te beschrijven, waarbinnen zich de Gentsche gemeente der Middelceuwen — Karel-Lodewijk Ledeganck's bakermat van Vlaandrens heldenmoed — heeft kunnen nestelen. Daardoor is Gent veel meer een Leie- dan een Scheldestad te noemen en de etymologie van Gent bevestigt het topografisch feit : Gent beteekent monding, zonder twijfel monding van de Leie in de Schelde. Gent is historisch ontstaan aan de grens van hoog en laag, in de onmiddellijke nabijheid van het Castrum, 's-Gravensteen, dat een typische « waterburg » is. Met zijn rug naar den Blandinusberg, waar de vermaarde St.-Pietersabdij gevestigd was, keek het, zooals Venetië, de lagunenstad, uit naar het Noorden over den Oudburg van de Graven van Vlaanderen.

Gent is hoofdzakelijk zijn economische ontwikkeling verschuldigd aan het water van Leie en Schelde, die, naar het woord van

den dichter Emile Verhaeren, echte « chemins qui marchent » waren; al heeft het door de eeuwen heen voor dien waterrijkdom een zwaren tol moeten betalen : de periodieke overstromingen.

De waterstad Gent beschikte echter over toevluchtsheuvels, zijn « bergen », die nog steeds in sommige straatnamen een verbleekt leven slijten.

De hoogste top van dien « bergketen », o, niet veel hooger dan een 25-tal meter, lag op het gebied van den Abt van St. Pieters, de Blandinus. Wil men bij zijn bezoek aan Gent dien hoogsten top tegenwoordig veroveren, dan hoeft men maar de spoorstudenten te volgen, die zich van het St.-Pietersstation naar de Universiteit der Jozef Plateaustraat — het Instituut der Wetenschappen — of naar de nieuwe Universiteitsbibliotheek — den Boekentoren — spoeden.

Aan den hoek van Yserdreef, Burgemeester Karel de Kerckhovelaan en Kortrijksche-Poortstraat klauteren we dan de Laurent Delvauxstraat op. Bij het voorbijgaan groeten we even het huis van den toondichter-liederverzamelaar Florimond Van Duyse, waarvan de gevel een V.T.B.-gedenkplaat draagt en we scheppen adem op het cirkelvormig Prudens Van Duysepleintje, waar een machtige plataan, onvrijwillig symbool van den stoeren dichter en aangrijpender dan een standbeeld, het wiskundige centrum overlommert. — Hier strekte zich in vroeger tijd een eikenbosch uit : het Eeckhout, dat, van het Leie-dal tot het Schelde-dal, de Zuiderlijke helling van den Blandinusberg innam : het groot Eeckhout langs den Leiekant, het klein Eeckhout langs den Scheldekant. Daartusschen moet zich al vroeg een open, kale plek bevonden hebben, die den naam kreeg van Plattenberg. Een tweede Plattenberg kwam aan den Noordkant bij de tegenwoordige Lam(mer)straat voor. Thans rijst op de plaats van den Zuidelijken Plattenberg de groote Leopoldskazerne (van Bouwmeester Delanoyette) op; met vlak ervoor het hoogste punt van den Blandinus : de Watertorens van de Stad, 29.12 m. boven den zeespiegel gelegen, ongeveer 22 m. boven het waterpeil van de in de nabijheid langs beide zijden vloeiende Leie en Schelde.

Hoe het Oostelijk gedeelte van den Plattenberg, als toponiem in den modernen tijd aldaar verdwenen, aan zijn naam Kattenberg kwam, kunnen we slechts vermoeden ? Misschien bevonden zich in de nabijheid — we hebben hier immers ook een oude Verdedegingsstraat, doch langs de Leie-helling — vaste verdede-

gings- en belegeringstuigen, « katten » (katapulten) genoemd, want van oudsher was dit kwetsbaar gedeelte van het verdedigingsstelsel van Gent een bestendig zorgenkind van de gemeente. — Kattestraten hebben dikwijls niets, zooals de Vlaamsche Toponomie ons leert, met het sympathieke huisdier van dien naam te maken. Of leefden aldaar in vroeger tijd, zooals thans in het overblijfsel van de Citadel in het Stadspark, gewoonlijk Fort genoemd in den volksmond, talrijke aan hun lot overgelaten of verdwaalde katten, zooals sommige nogal nuchter uitgevallen stadsgeschiedschrijvers meenden? Of slaat die naam niet eerder op de poesjes met gekrulde haren, die losbandige burgers en soldaten in die eertijds beruchte volkswijk in het donker knepen? In elk geval de eerzame bewoners van de Lange Kazernestraat hebben zelfs in onzen tijd ongaarne en onder protest hun straatnaam zien omdooopen in den nochtans traditioneelen en zooveel schilderachtigeren naam van Kattenberg.

Het aantal der Gentsche bergnamen werd naar de noordelijke helling van den Plattenberg vermeerderd met een nieuwen, doch bepaald historischen bergnaam : den St.-Kwintensberg, de vroegere St.-Pietersvrouwenstraat (O. L. Vrouw van St. Pieters), die leidde zoowel naar de nog bestaande St.-Kwintenskapel, op de hoogte van de St.-Amandstraat als naar de sedert het begin der XIXe eeuw gesloopte Onze Lieve Vrouwekerk op het St.-Pietersplein.

De sterkste helling van den Plattenberg vertoont echter de Kunnikstraat, die over de Kortrijksche-Poortstraat, voortgezet wordt door de schilderachtige Veergrep, die, door zoo menig Gentsch artist van naam : Albert Baertsoen en Jules De Bruycker, vereeuwigd, langs halsbrekende trappen afdaalt naar de Leie.

Al de stegen en thans verbreedde straten, zooals de Verloren Kost, de vroegere Verlorenbroodstraat, die nog in de XIXe eeuw Verkensstraatje heette, de Hebberechtsteeg langs het Hebberechtshospitaal of Kapelletje Schreiboorn, zijn buitengewoon steil en verhoogden niet weinig het afgewisseld en pittoresk uitzicht van de stad langs de Moederhuiskaai en de Albert Baertsoenkaai, tusschen de Bijlokebrug en de Verlorenkostbrug.

In een, tot nog toe niet uitgevoerd, urbanisatieplan van den befaamden Gentschen bouwkundige Valentin Vaerwijck, werd van den rechteroever van de Leie, tot ontlasting van het drukverkeer langs de Kortrijksche-Poortstraat, handig gebruik gemaakt om er een rijweg met promenade te ontwerpen, die

het stadsschoon van dat thans wat van dichtbij onooglijk en rommelig achteruit op de Leie zeer ten goede zou komen en tevens het aantal bergstraten en meer verzorgde bergtuinen nog zou verhoogen.

Weet men dat in de Middeleeuwen langs die hellingen ook wijngaarden waren aangelegd? Reeds in de X^e eeuw worden wijngaarden op de hellingen van de Gentsche bergen vermeld en meer in 't bijzonder een wijngaard, die zich van de hoogte van het Caleykje naar de Leie, in de buurt van den Verloren Kost en van de tegenwoordige Jozef Plateaustraat, moet hebben uitgestrekt.

Het Caleykje of de Caleye maakte integraal deel uit van den Blandinusberg. Als benaming van een volksbuurt leeft de naam voort in het geheugen van de oude Gentenaars, maar de wijk zelf is totaal verdwenen door het optrekken van het « Instituut der Wetenschappen » in de Jozef Plateaustraat; zooals eveneens de volkrijke « cités » van Batavia, aan den Rozier, plaats hebben moeten ruimen voor de nieuwe Universiteitsbibliotheek, waarvan de moderne, statige Boekentoren van den beroemden Bouwkundige Prof. Henry van de Velde van ver uit den omtrek zichtbaar is.

De Caleye (de Klei op zijn Gentsch uitgesproken) herinnert aan de geologische samenstelling van den Blandinusheuvel, een zoogenaamden erosiegetuige, hoofdzakelijk bestaande uit zandlagen met aan den top klei van Assche, die het weerstandbiedende element is geweest tegen de uitschurende werking van de Leie en de Schelde. — De Gentsche pottenbakkers verkregen in 1458 de toelating er de potaarde van te ontginnen, die reeds in vroeger tijd dienst deed, als voldersklei, voor het reinigen van het Gentsch textielprodukt bij uitmuntendheid: het laken, door het te Gent zoo belangrijke en machtige als rumoerige voldersambacht. — De Caleye verdiende wel in een straatnaam van de buurt te worden bewaard, zelfs al moest Henri Conscience, die nu zijn naam leent aan de tamelijk sombere verbindingsstraat tusschen Rozier en Jozef Plateaustraat, naar een deftiger straat of laan moeten verhuizen. Ook Jan Frans Willems tusschen Citadellaan en Voetweg verdiende beter.

Zooals de Kortrijksche-Poortstraat de afbakening vormt tusschen de zandige helling van den Blandinus en de abrupte alluviale gronden naar de Leie toe, loopt de St.-Pietersnieuwstraat van het St.-Pietersplein terrasvormig langs de zeer scherpe helling van

de Bovenschelde en vormt aldus het uitgangspunt van een heele reeks bergstraten, waarvan de voornaamste, behalve de vóór het plein gelegen Stalhof en Oude Voetweg (thans Benedictijnenstraat) zijn : de Kantienberg (de vroegere Muinkbrugstraat), de Twee-Kerkenstraat (de vroegere St.-Pietersstraat), de Hoveniersberg, de Watersteeg (eertijds de Wijnberg), de Lam(mer)straat, de Parijsberg, de Platteberg (de vroegere Kleine Huidevettershoek).

Voor al de Kantienberg, die, verder alover de Schelde, naar de Muinkmeerschen afdaalt langs de tegenwoordige Bénardstraat en de parken van den ouden Dierentuin en het Zuidpark (de vroegere Spoorbaan van het Gent-Zuidstation), is een gevaarlijke helling voor de voertuigen en de voetgangers, omdat het verkeer er soms al bijzonder druk is en de voetpaden smal.

In schilderachtigheid — de hooge gebouwen van de voormalige St.-Pietersabdij zijn hier nog zeer indrukwekkend — wordt de Kantienberg (Kantien van de abdij, waar wijnhandel werd gedreven door de Eerwaarde Paters), zeker overtroffen door den Hoveniersberg, waarvan de naam herinnert aan de weelderige tuinen, die de linkerhelling van den Blandinusberg, aan den achterkant van de monumentale St.-Pietersabdijkerk, van aan de Muinkbrug tot aan de Marcellisbrug bij de Lam(mer)straat, versierden.

Het stadszicht dat men van af de Muinkkaai geniet, is één der heerlijkste, die het aan schilderachtige stadszichten zoo rijke Gent kan aanbieden. — Men heeft het eertijds, met zijn hangende tuinen en boomgaarden en zijn luthuisjes : bv. Klein Emmaüs, durven vergelijken aan Klein-Zwitserland, maar de XIXe en XXe eeuwen hebben er fabrieken en Universiteitslaboratoria zien optrekken, die aan het landelijk idyllisch karakter, een groene oase in volle stad, onherstelbare schade hebben berokkend; een tol die het moderne industrieële Gent aan den vooruitgang, naar het heet, heeft moeten betalen.

Zelfs heusche bergen hebben er moeten aan gelooven — ze werden immers met tunnels voor de spoorwegen doorboord — en ook de Gentsche bergen van de binnenstad, eigenlijk molschoopen, werden reeds in de Middeleeuwen, door de ophooging van den bebouwd grond en van de straten, gelijkgeschakeld.

Want ook de binnenstad, de Kuip van Gent, heeft bergen geteld, de uitloopers van den Blandijnschen heuvelkam. Let op

dat de schijnbare voet van den Blandinusberg bij de Ketelvest, een thans zeer diep gelegen kunstmatige waterloop tusschen Neerschelde en Leie, die het Portus der Kooplieden van af de XIIe eeuw van het domein van het St.-Pietersdorp scheidde, slechts een onderbreking is van de heuvelketen.

De Kouter is, evenals de Hoogpoort, een geknotte heuvel. Deze beide hoogten vormen de uiteinden van een lengteas, die, op hare beurt, twee toppen telt : den Kalandenberg en den Zandberg.

Daar omheen bewaren sommige straatnamen de herinnering aan thans weinig opvallende verhevenheden, zooals de Oranjeberg bij den Kalandenberg en de Zilverenberg niet ver van de eertijds drukke binnenscheepvaart op de Leie, aan de grens van het drassig moerasgebied van den Waterwijk. — Men mag zich afvragen of sommige verhevenheden in dat waterrijk gebied geen vluchtheuvels of motten zijn en dus kunstmatig. Van kunstmatigheid gesproken, men heeft te Gent bergstraten uitgevonden, zooals de Stoppelberg bij den Koornmarkt, thans Van Stopenberghestraat.

Zooals enkele vereenzaamde heuvels ten Westen en ten Oosten van de Leie in het Zuid-Oosten van de stad, zooals de Rijschenberg en de Nekkersberg, en verder ten Oosten de **Galgenberg**, den loop van de Leie in Noordelijke richting stuwen, bepalen de St.-Machariusberg en de Krekelberg de richting van de Schelde in Oostelijke richting. — De Galgenberg (Terra Montium) heeft aan het zeer vroeg door de Gentsche Gemeente aangehecht gebied van bewesten Leie (de latere St.-Michielswijk) den sprekenden naam bezorgd van Onderbergen, dat in het Fransch rue de la Vallée luidde.

Bergen veronderstellen dalen en die zijn er dan ook in het Gentsche voorhanden : Holdaal (de vroegere Eedverbondsstraat) langs de helling van den Blandinusberg naar de Leie toe en het Rozendaalken langs de helling van den Nederkouter naar de Ketelvest toe.

Zoozeer is Gent een stad van bergen dat twee voorsteden (voorgeborchten) bergnamen dragen : Ledeberg en St.-Amandsberg.

Deze laatste gemeente was evenals Gent bijzonder rijk aan bergen. Is ze immers niet het « soete » land, waar Reinaert de Vos over berg en dal zijn parten speelde ? Ze had niet enkel langs

den Dendermondschen steenweg een « Scharenberg » (Vierscharenberg), waar de « soevereine waerheit » over de misdaden van haar bewoners werd gesproken, maar daar benevens een « Galgenberg » en talrijke molenheuvels met bergnamen, zooals Strimenberg en Ruusberg. — En zegt Destelbergen, met zijn bekend bedevaartsoord : Bergenkruis niets aan den Vlaamschen Alpinist ?

Ons overzicht van de bergen van Gent, die de armatuur van de stad van Leie-en-Schelde, als het ware haar ruggegraat, vormen en haar oorspronkelijke natuurlijke verdediging naar het Zuiden toe, ware al te onvolledig, indien we niet in fine gewaagden van een berg, die in het laagste gedeelte van de stad, bij het Gewat, d.i. het Waterachtige, en inderdaad aan de boorden van de Lieve bij 's Gravensteen, was gelegen : den Berg van Barmhartigheid (Mons Pietatis) in de Abrahamstraat, in den Sans-Culottentijd rue de la Vieillesse omgedoopt.

Sedert de XVIIe eeuw vond ook daar menig behoeftig Genteenaar, niet bepaald in tijden van watersnood, maar van geldnood, een toevlucht in de liefdadige stichting van den bouwmeester en menschevriend Coebergher. — Het is daar dat thans het Stadsarchief gevestigd is en dat de Gentsche oudheidkundigen en folkloristen vergaderen.

Onze topografische wandeling over bergen en dalen, die ons van het St.-Pietersstation, van den Rijsschenberg over den Blandinusberg bijna in rechte lijn (tramlijn n° 4) naar het Gravenkasteel en den Berg van Barmhartigheid heeft gebracht, moge den bezoeker van Gent, die meestal slechts oog heeft voor de kunstmatige bergen van steen, die onze luisterrijke monumenten en torens zijn, aanmoedigen ook eens zijn aandacht te schenken aan den grond onder zijn voeten, aan den vaderlandschen « grond » en aan het eigenaardig profiel van een stad in het vlakke Vlaanderen, waarin tegen alle verwachting in de « bergen » zulk een belangrijke rol hebben gespeeld.

1946.

Paul De KEYSER

De Gentsche Bergen.

« Gent ligt in een vlakke streke »
Leerde men ons steeds, gewis;
Maar 'k geloof dat, wel bekeken,
Dat het, heusch, toch anders is !

Als ge wandelt door ons straten
En g' eens nagaat, wel en goed,
Wat vermeld staat op die platen,
Zijn 't al « bergen » die g' ontmoet.

Bergen hier en bergen ginder,
't Daalt en 't heuvelt t' allenkant,
Dat g' u wanen zoudt niet minder
Dan te zijn in.... Zwitserland.

Daar's dan, om hem eerst te noemen, —
Tout Seigneur soit tout honneur, —
De Blandijnberg; hoog van roeme !
'k Gun hem gaarne die primeur.

't Was, naar 't schijnt, in vroeger jaren,
Eene « blekker », blank en blak,
Die hier boven bosch en blaren
Zijnen witten kop uitstak.

Een « Mont-Blanc » in ander' woorden !
Heusch, te Gent een evenknie
Bij ons grauwe Scheldeboorden
Van dien reus van Chamonix !

Doch, het schijnt niet veel geweten,
Daar 't niet in den atlas staat,
Dat zelfs naar een bergenketen
Leidd' eens d'oude Heuvelstraat.

De Kantienberg, die komt d' eerste,
Volgt de Hoveniersberg dan;
Bij den Platteberg, den veerste,
Sluit zich de Parijsberg an.

En de **Wijnberg**, waarvan d'abten
Van Sint-Pieters' vrij abdijs
Zich een zurig wijntje taptten,
Lag te midden van die rij !

Daar's de **Kattenberg** dan verder;
Heerlijk was zijn groene dracht,
Toen nog de gemeenschapsherder
Er 't catteyl te grazen bracht

Op zijn bergwei'n, versch en vinnig,
Die men, als in 't Alpenland,
Aan den rand hier van 't heimzinnig,
Oud en heidensch Eekhout vand.

Eigenlijk is 't wel een wonder,
Dat hij weer springlevend is,
Want een wijle dook hij onder
In der diepten duisternis.

En dan, in de naaste omgeving;
Noem ik nog de **Kleiberg**, die,
Eens bij d'eene of d'ander beving
Speelde schoontjes schampavie...

Waar, dus, bergen. reke aan reke,
Liggen hier in dichte rij'n,
Mogen wij waarachtig spreken
Van 't **Massief van den Blandijn !**

Vroeger was daar nog voorhand' 'n
Tweede **Platteberg**, waarop
Lag van Gent en ommelanden
D'allerhoogste tinne en top.

Doch, voor 't ongeluk geboren,
Werd die berg g'urbaniseerd :
Kop en kruin hem weggeschoren
En hij zelf... gelijkwideerd.

Maar toch moest hij, zonder klagen,
(Met wellicht een woedekrop)
Gent zijn watertorens dragen...
Op die schouders zonder kop !

Ook de **Kouter**, waar de Kelten
Boerden eens in hard labeur,
Zag aldus zijn hoogte smelten
En zijn kop.... er gaan van deur !

Bei deez' bergen, die ontberen,
Ach, hun hoofd, ze leeren U :
« Menschen moeten nivelleeren,
Vroegertijds zoowel als nu ».

Maar, daarnaast, waar' 't wel een wonder
Dat ons Gent, die vrome stad,
Zeg mij, zoo maar heel'maal zonder
Een paar « heil'ge » bergen zat.

Hier 's de **Berg van Sinte Kwinten**,
Sint Amand's berg dàar van tel;
Zóó genoemd daar beide Sinten
Er op kregen hun kapel.

Voeg daarbij, in vroeger dagen,
Nog een **Sint-Macharisbarch**,
Waarop 't schrijn men placht te dragen
Van dien vromen patriarch;

En zoo hebt ge mij, warempel,
Al een « heil'gen » trits terstond;
Wijl men zegt dat ook een tempel
Eens op den Blandijnberg stond.

Nergens bergen zonder dalen,
Ook te Gent is dat 't geval :
't **Rozendaalken**, zonder falen,
Staaft hier d'oude waarheid al.

Ook een **Holdaal** is voorhanden
In de flanken van 't massief;
't Water liep er door eens van den
Bergwand naar ons Leie lief.

En het **Koningsdal**, ten derde,
Waarin lag, zooals ge weet,
De Kartuis op Rooigem's erde,
Maakt dit klaverblad compleet.

Spoken kon 't in vroeger tij'en —
Doch, gelukkig, niet tē erg —
Soms aan d' oevers van de Leie,
Boven op den **Nekkersberg**.

Aan den overkant gelegen
Van diezelfde goudrivier,
Ligt de **Rijsschenberg** daar'tegen
In Sint-Pieters' nieuw kwartier.

Deze twee verhevenheden,
Links en rechts zoo der vallei,
Gaan als, bij heur stadsintrede,
D'eerewacht op langs de Lei.

Ook veel weedom eens en pijn
Werd geleden en verdriet
Bij Sint-Pieters' pilorijne
Op den **Schreiberg**, aan den Spriet.

Volgt de **Geuzenberg**, in 't Noorden,
Zooals nu zijn name luidt;
Maar goê kenners van deze oorden
Spreken « **Guldenberg** » dat uit.

En dat zou moeten beduiden —
'k Deel het tusschen haakjes meê —
Dat te Gent er, op de Muide,
Lag een duin lijk aan de zee.

Vroeger nog een **Rozendaalken**
Lag er ook op « Selis Kest »,
Maar geen stuksken of geen staalken
Van dat daalken ons nog rest.

'k Kan u evenmin vertellen
Hoe de heuvel was genaamd
Op wiens glooiing lag de **Helle**,
Op het Nieuwland zoo befaamd.

Maar ge moogt gerust gelooven,
En ge weet het trouwens wel,
Dat 't geen bobbel was die boven
Lag op d' oven van de hel!

Eens een grafelijke zate
Vroegertijds was, naar men zegt,
Bij de Roode-Koningstrate
Op een bergtop opgerecht.

En, waarom het u verbergen,
In 't kwartier van Ekkergem
Lag een heele streek van bergen
Menigvuldig, die met klem

Ende nadruk d' oude scrivers
Noemd' het « **Terra Montium** »,
Dat, van bij de Bijloke ievers,
Op tot aan de Houtlei klom.

Heer daar was, van heide en heuvel
— Naar die scrivers hun relaas —
Lijk van mensch, en dier en streuvel,
Die van Gavere, Ser Raas.

'k Zwijge liefst van d'exercitie —
Want ze ging door heen en merg —
Die de heeren der Justitie
Hield' er op den **Galgenberg**.

't Ging er lustig meer en zwierig
Op den **Wispelberg** naartoe,
Waar ze schoten zoo plezierig
Naar de veugels op de roe.

Wel met reden, naar zijn weerde
« Wispel »-turig mag genoemd
Deze berg, die boven d'eerde
Plots nu weer is opgedoemd.

Nog twee bergen moet ik noemen,
Dichte bij mekaar gesteld,
Die ons spreken bei van roeme,
Van Oranj' en Arteveld'.

De **Kalandenberg**, ten eerste,
Berg van eer en berg van schand,
Waar de man die wijs hier heerschte
Werd vermoord door Gentsche hand.

En d' **Oranjeberg**, ten tweeden,
Die ons weder, op zijn beurt,
Spreekt van staatsmanskundigheden
En van bloed dat steenen kleurt.

Naar den prins werd hij, waarachtig,
Zoo genoemd eens, « doe man schreef » :
Vijftien honderd ende tachtig,
Juist toen Willem hier verbleef.

Komt zich verder ook nog melden
D'oude **Zandberg**, steeds present
In den hoek, waar Leie en Schelde
Samenvloeien hier te Gent.

Op die welgelegen hoogte
Werd, voorwaar met wijs beleid,
Om haar uitgelezen droogte
Eens de **Hoogpoort** aangeleid.

En zoo wordt, door tegenstelling,
Tot een bergnaam omgedoopt
D' **Onderstraat**, die, langs de helling,
Neerwaart van die hoogte loopt.

Meest als in 'nen mist geborgen,
Liggen nog twee bergen daar,
Die voor de verrassing zorgen,
Eens men beter ziet en klaar.

't Zijn de **Korte- en Lange Munten** !
Want hun namen, uit 't Latijn,
Zeggen dat op deze punten
't Hier ook heusche bergen zijn.

Dan, de **Zilvren Berg**, bescheiden,
Die gezegd werd « bi den Aert »,
Lijkt in deze dure tijden
Meer dan groote bergen waard.

Op zijn top nu rijst « Sint Lieven »,
't Welbekende leergesticht,
Eens ter eer' van hem, wiens rieve
Zoo beroemd was, opgericht.

'k Zou daarbij nog moeten voegen
Dat 't een « redevivus » is,
Maar 'k en kan niet zeggen, hoe ge-
Beurde die verrijzenis.

Toch curieus, rechtuit gesproken,
Dat nu juist op dit moment
Is die weder opgedoken,
Als 't metaal zoo'n « hausse » kent !

't **Muntkin** dan (dat is : het « bergske »)
Lag in 't land van **Overscheld'**;
Naar verluidt, maakt' op dat dwergske
Soms de **Graven munt en geld.**

't Muntekijn is weggehoopen,
Ai, met munt en geld en al;
Niemand durft nu nog verhoopen
Dat men 't weer ooit vinden zal.

En — gelijk juist bij de menschen,
Wat 't slecht voorbeeld weeral deê —
Zonder ons « goêndag » te wenschen,
Ging met hem de **Gruisberg** mêê.

Zoo 's de **Stoppelberg** nog eene
Die ontbreekt thans op 't appèl;
Nummer acht, die 'k als verdwenen
Moet vermelden, merk het wel.

Waar zoo bergen maar verdwijnen
Ook herrijzen, vroeg of spa,
Laat dat werk'lijk maar op mij 'nen
Zonderlingen indruk na.

Want ik vrees maar dat, op 't ende,
Wij nog krijgen het bericht
Dat in Gent een onbekende
En verborgen vuurberg ligt !

Is daar ook nog **Ledeberg**; en
Zeker wel 't vermelden waard,
Daar het zelve heele bergen
Somtjids van..... ajuintjes baart !

'k Weet nog van een zestal bergen
Rond den dien van Sint-Amunds,
Waar een paar zich van verbergen,
Maar present er zijn nochtans.

Scharenberg zoo hiet er eene,
— Droeg voorheen de Vierschaarbank —:
D'andre, die, bijna verdwenen,
Blijkt gered te zijn, Goddank,

Is de **Strimenberg**, waar blijde
Eens een mooie molen stond;
Nu der dooden toegewijde,
Heilige gedachtisgrond.

En waarom zou ik niet spreken
— Ze verzwijgen waar' al t'erg —
Van den heuvel « bi der krekén »,
Den befaamden **Krekelberg**,

Van den **Ruusberg** met zijn molen,
Van den **Reinersberg** vooral,
Waar eens Reintje zat verscholen
Met zijn zonden zonder tal,

Die ter **Galgenbergen** brengen
Moesten hem om opgestropt,
Had die slimmerd den gestrengen
Koning Nobel niet befopt ?

En ligt ook niet **Destelbergen**
Met 't bekende **Bergenkruis**,
Waar men komt zijn zorgen bergen,
In de schouw van 't Gentsche huis ?

Kijk, niet verre van de Schelde, —
'k Vind het wel een beetje erg, —
Dien ik daar mij te vermelden
Nog een derden **Galgenberg**.

En de **Keiberg** van Gentbrugge
Coram Sint Eligio ?
Ach, de hoogten, rug aan rugge,
Werk'lijk zijn hier legio !

— « En waarheen, in vroeger dagen,
Liep de « **Ginnebergstraat** » — dan ? »
Zal misschien nog iemand vragen.
— « Ach, wat zal ik zeggen, man ?

Naar de straatnamen verluiden,
Moest die berg gelegen zijn
In de streek waar peperkruiden
Eens men kweekt' ende komijn.

Doch de berg ging zelf te Gode
En ter plaatse steen noch stip
Merken ons de laatste zode
Waar hij ligt begraven. R. I. P. »

Voor diegeen' die 't nog niet wisten
Is er, eind'lijk, dan te Gent
Nog één berg, — den folkloristen
Echter goed- en welbekend! —

Eén, waar g' in zijn buik zult vinden
Krocht en kamers uitgebreid,
Als ge treedt niet op, maar..... in den
Berg, ja, van Barmhartigheid.

En deze overbergsche reize
Krijgt dan 't passend slotakkoord,
Als we, naar ik mij bepeize,
Gaan langs **Onderbergen** voort.

Alles wel dus overwogen —
En ter plaatse nagegaan —
In een **bergländ**, zonder logen,
Ligt ons goede Gent voortaan.

1943/1944

Jos. VERMEULEN.

Oostvlaamsche Folkloristische Bibliografie.

(8^e Vervolg)⁽¹⁾

BEDEVAARTEN. X. Bedevaart naar Bergenkruis. De Nieuwe Gentenaar, Gent, nummer van 30 Mei 1946.

(Beschrijving van den oorsprong van de gekende bedevaart naar Bergenkruis te Destelbergen en haar huidige beteekenis).

BEGIJNHOVEN. Wandelaar. Het Dendermondsche Begijn- hof. Het Ros Beiaard, Dendermonde, XLIII, n° 28 17/3/46.

(Beknopte beschrijving van het schilderachtige Begijnhof van Dendermonde, met eenige folkloristische gegevens, o. a. een volksliedje over den moord van een begijntje zeventig jaar geleden).

BIJNAMEN. Pée (Prof. Dr Willem). Familienamen en bijna- men te Staakte. Overdruk uit Feestbundel H. J. Vande Weyer. Leuven, 1944, Deel I, 237-271.

(Staakte is een landelijke wijk van Lokeren, waarvan de bevolking — 1238 zielen verdeeld over 324 huisgezinnen — bijna uitsluitend uit werklieden (63 %) en landbouwers (37 %) bestaat. Van de bewoners dezer wijk, waar de vader van S., de bekende Multatuli-kenner Dr. J. Pée, eere-studieprefect, woont, heeft Prof. Pée tal van bijnamen — 90 verschillende, waarvan ongeveer de helft individueele, de andere geslachtsnamen zijn — opgezocht en opgeteekend in fonetisch schrift. Ze worden in de volgende rubrieken ondergebracht: A) De naam van den stiefvader, de moeder, de grootmoeder of den pleegvader neemt de plaats in van den officieelen naam. B) Bijnamen ontleend aan voornamen. C) Bijnamen ontleend aan het beroep. D) Lichamelijke eigenaardigheden. E) Geestelijke eigenaardigheden. F) Bijnamen ontleend aan kleedij. G) Bijnamen de herkomst aanduidend. H) Bijnamen ontleend aan een spraakgebrek, om te eindigen met I) de duistere bijnamen, waarvan S. den oorsprong niet heeft kunnen achterhalen, of waarvan hij *niet* zeker is. S. drukt de hoop uit dat er met het systematisch verzamelen van onze familie- en bijnamen niet langer zal gedraald worden, met het oog op een synthetische studie over dit onderwerp. Dergelijke verzamelingen zijn uitstekende onderwerpen voor licentiaatsverhandelingen voor studenten-germanisten. Een alfabetische lijst der te Staakte voorkomende familienamen sluit deze methodische studie).

BOERENHOVEN. J. Weyns. Zinrijke Bijzonderheden van onze Boerenhoven. De Zonnebloem. Boerinnenjeugdbond. Leuven Juli 1946. Bl. 6-7, met illustraties.

(Behandelt, aan de hand van antwoorden op oorspronkelijke vragenlijsten, verschillende karakteristieke voorbeelden van overgeleverde volkskunst, de kunstzinnige dateering door inkerving op huisbalken of door gesmeede gevelankers; de hoektuiltjes op strooien daken (te Lookristi heeten ze « thuiswachters »). Niet uitsluitend Oostvlaamsch, worden toch ook bijzonderheden uit de provincie aangehaald o. m. uit Lookristi, Maldegem. Bevat ook interessante gegevens (niet O.-VI.) over « zandteekeningen » op den rooden vloer der boerenwoningen).

(1) Zie Oostvl. Zanten, XVI (1941), 119, 166, XVII (1942), 133, 190, XVIII (1943), 91, XIX (1944), 19, 69, XXI (1946), 30.

FIERTEL-RONSE. Crouquet (Roger). **Le Fiertel ou le tour de St.-Hermes. Trente-deux kilomètres à travers la campagne renaisienne, en suivant les reliques de St.-Hermès. Le Soir illustré, XVI, n° 731 (27/6/1946), 3-5.**

(Geïllustreerd met achttien foto's van den ommeegang met relikwiekast van St.-Hermès in 1946).

GENTSCHE FEESTEN. Vermeulen Jos. **Bij de herdenking van het honderdjarig bestaan der « Gentsche Feesten ». Bl. 3-15 in het « Programma der Gemeentefeesten 1946 » der Stad Gent.**

(Beschrijft hoe, dank zij het initiatief van de maatschappij « l'Union », in 1843, door de Gemeenteraad van Gent de « Algemeene Gentsche Kermis » werd ingesteld om de acht parochiale kermissen te vervangen, en geeft een omstandige beschrijving van de verscheidene feestnummers die in de vier eerste jaren, 1843 tot 1846 op het programma voorkwamen. De oorlogsomstandigheden hadden de herdenking, in het eeuwfeestjaar 1943 zelf, verhinderd).

HIEL (LAURA). Melle (Jan Van). **Marginaliën bij het Leven en het Werk van Laura Hiel. Het Ros Beiaard, Dendermonde, XLIII, n° 27 (10/3/46), n° 31 (7/4/46), n° 34 (28/4/46), n° 35 (5/5/46).**

(In deze « Marginaliën » wordt vooral gewezen op de groote beteekenis van het folkloristisch werk van Mevr. Battaile-Hiel, inz. van haar boek « Kinderspelen en Liedjes uit het Land van Dendermonde » (Uitg. Bond der Oostvl. Folkloristen), dat « een spiegelbeeld is van het Dendermondsche volksleven », en van de vier deelen van haar schattige liederenverzameling « Zing Mee! » (Uitg. Nationale Commissie van het Oude Volkslied), die « de grondslagen voor een ware nationale muziek hebben verbreid »).

HOOIBERG. Hol (Dr A. R.) **De Hooiberg en zijn verspreiding. Volkskunde. Nieuwe Reeks, V, n° 1 (1946), 22-43, met een kaart buitentekst.**

(Deze studie steunt op de antwoorden op een vijftal vragen van lijst 4 van de Dialectencommissie der Nederlandsche Akademie van Wetenschappen (tevens lijst 20 der Zuidnederlandsche Dialectencentrale). Door hooiberg wordt bedoeld de bergruimte voor hooi buiten de boerderij, bestaande uit een beweegbaar dak dat schuift op één of meer palen of roeden. In Zuid-Nederland is dat toestel weinig in gebruik en zijn de gegevens er over dan ook schaars. Voor Oost-Vlaanderen alleen in gebruik aan de Brabantsche grens langs de Dender — benaming: mijt — en verder langs de Schelde en in het Waasland — benamingen: kappe, schuur, of loods, loze).

JAARMARKTEN. Zie **Wijkkermissen.**

MILITAIRE FOLKLORE. L. Uitenandt. **Militair Dendermonde vóór 1914. Het Ros Beiaard, XLIII, n° 38 (26/5/46) en n° 39 (2/6/46).**

(Allerhande luimige anecdoten over de soldaten — piotten en kanonniërs — gelegerd te Dendermonde vóór 1914, alsook over de Dendermondsche burgerwacht en de brandweer).

MARIAVEREERING. X. De alomvermaarde Bedevaart naar de kapel van O. L. Vrouw van Kerzelare. De Nieuwe Gentenaar, Gent, 1 Mei 1946.

(Bevat korte herinneringen aan oorsprong van de kapel en aan de devoties vooral in de verscheidene laatste oorlogsjaren).

IDEM. X. Inhuldiging der nieuwe O. L. Vrouwgrot te Melden. De Nieuwe Gentenaar, Gent, n^r van Dinsdag 28 Mei 1946.

(Bevat verslag, met foto van de grot, van de plechtigheden bij de inwijding van de O. L. Vr. van Lourdes-grot op den Koppenberg te Melden).

MOLENS. M. (Alfons Reyzerhove). Driesmolen te Knesselare. De Vrijheid (Weekblad), Brugge, 22 en 29/10/44.

M. Molen De Somer te Knesselare, idem, 12/4/44.

M. Molen Maeyens te Knesselare (met foto), idem, 19/11/44.

M. Molen De Vreese te Knesselare (met foto), idem, 10/12/44.

PAARDENJAARMARKTEN. Sint-Amandsberg en de Negenmeimarkt, 1540-1940. Gedenkschriften betreffende de geschiedenis en het vroeger uitzicht der gemeente. Drukkerij Snoeck, St.-Amandsberg, z.j., 19e blz. Geïllustreerd.

(Zie bespreking in Oostvl. Zanten, XXI (1946), n^r 1-2, blz. 30).

IDEM. X. « Feeste t' Eename ». De Nieuwe Gentenaar. N^r van Donderdag, 14 Aug. 1946. Bl. 4.

(Beschrijving van één der oudste jaarmarkten van het Vlaamsshe land, die te Eename wordt gehouden op St.-Laurentiusdag, 11 Aug. (12 Aug. als de 11e op een zondag valt), verhaalt de legende over het ontstaan van de jaarmarkt, die in verband wordt gebracht met de oude (thans verdwenen) abdij van Eename).

PAARDENPROCESSIEN. F. V(an) d(e) V(ijver). Offerande invoeren te Zeveneeken. De Stad Lokeren. XLIX, n^r 24, 15/6/46.

(Handelt over de paardenprocessie te Zeveneeken, welke plaats greep op 29 Juni ter eere van St.-Elcoi, en het « invoeren van offerande om een goei veulen in uw merrie te krijgen ». Dit gebruik zal dit jaar, na 7 jaar onderbreking, terug ingevoerd worden).

IDEM. X. De Sint-Pietersomwegang te Eine (Oudenaarde). De Nieuwe Gentenaar, Gent, n^r van Maandag, 1 Juli 1946.

(Bevat korte schets van oorsprong van den omwegang te Eine op 29 Juni en de tegenwoordige gebruiken bij de zegening van de ruiters met de relikwie van Sint Elcoi, zoowel als de geplogenheden daarna).

PLANTLORE. Keersmaeker (A. de) en Meyer (M. de). Enkele Volksnamen van Planten opgeteekend in het land tusschen

Durme en Schelde. Volkskunde. Nieuwe Reeks, IV (1944-45), blz. 394-401.

(Handelt niet enkel over de volksnamen van een goed honderdtal planter, opgeteekend te Hamme, Hamme St.-Anna en Moerzeke in 1943 en 1944, maar ook wat de zegslieden van beide zanters wisten mede te deelen over het gebruik dat het volk van bedoelde planten maakt, werd opgeteekend).

REGATTEN. J(os) V(ermeulen). De eerste « Regatten » te Gent. Honderd jaar geleden. De Nieuwe Gentenaar, Zondag, 7 Juli 1946.

(Geeft een relaas van de stichting in 1846 van de eerste Gentsche roeimaatschappij « Société des Regattes Gantoises », die op zondag, 5 Juli 1843, op het Handelsdok te Gent de eerste roeiwedstrijden organiseerde, ook « wedvaerten » genaamd, en beschrijft het verloop van die eerste « bootjesvaring ». De « Regattendreef », aan den Dok gelegen, herinnert aan dat feit).

REUZEN. X. De Reuzenfamilie ging uit te Leupegem. De Nieuwe Gentenaar, n^o van Woensdag 21 Aug. 1946 bl. 3 met foto.

(Geeft de geschiedenis weer geweven rond het ontstaan der Leupegemsche reuzen in 1938. Met de akte van den burgerlijken stand waarin op 21 Aug. 1938 hun huwelijk werd vastgelegd. Hij heet Joos Vander Stroelbeke, landbouwer, zij heet Petronella van de Roodz Zee. In 1939 werd het « Reuzenkind » geboren).

IN MEMORIAM.

Louis Beirens.

1866-1947.

Te Hoboken overleed op 17 Februari 1947, ons medelid, Louis Beirens in den hoogen ouderdom van 81 jaren, hij was geboren te Nijlen den 11 Januari 1866. Rustend leeraar bij de Antwerpsche gemeentescholen, heeft hij steeds een groote belangstelling gehad voor de volksgebruiken en -overleveringen, en was hij een groot natuur liefhebber; daarvan getuigt o.m. zijn eere-voorzitterschap van de Aquariumvereeniging « Scatofagus argus » en het feit dat hij medestichter was van de federatie der lijnvischers van Groot-Antwerpen. Maar vooral heeft hij, zijn leven lang, met geduldige navorschers ijver alles, wat met meteriologie en volksche weerkunde betrekking had, opgeteekend. Met de vrucht van zijn jaren langen arbeid, een waar levens werk, heeft hij medegegedongen in den prijsvraag over een « Volkskundigen weerkalender » door het Alfons De Cockfonds in 1945 uitgeschreven, en werd hij erin ex aequo bekroond. Een bedrijvig folklorist is met hem heengegaan. Hij ruste in vrede.

Mevrouw Ernest De Pue.

Op 19 Februari 1947 overleed te Gent Mevrouw Ernest De Pue, geboren Maria-Sylvia Hadoux. De redactie van « Oostvlaamsche Zanten » betuigt aan haar trouw medelid den Heer E. De Pue, die nog onlangs zoo mild ons Museum heeft bedacht, haar welgemeend rouwbeklag.

J. V.